

210

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 18 marca 1960 r.

w sprawie przyznawania tytułu mistrza.

Na podstawie § 4 ust. 1 uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (Monitor Polski Nr 76, poz. 402) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Tytuł mistrza przyznają państwowe komisje egzaminacyjne, zwane dalej „komisjami”, powoływane przez kuratorów okręgów szkolnych przy:

- 1) większych zakładach pracy,
- 2) szkołach zawodowych,
- 3) kuratoriach okręgów szkolnych.

2. Komisje powoływane są dla poszczególnych zawodów lub dla grup zawodów pokrewnych.

§ 2. 1. Kurator okręgu szkolnego powołuje komisję przy większym zakładzie pracy, na wniosek tego zakładu, jeżeli do egzaminu na tytuł mistrza zgłoszonych jest co najmniej 10 kandydatów z tego zakładu pracy z jednego zawodu lub z kilku zawodów pokrewnych.

2. Kurator okręgu szkolnego powołuje komisję, o której mowa w ust. 1, przez nadanie działającej w zakładzie pracy komisji kwalifikacyjnej do określania kwalifikacji i kategorii zaszeregowania osobistego robotników uprawnień komisji pod warunkiem, że przewodniczący, zastępca przewodniczącego i członkowie posiadają kwalifikacje określone w § 7.

§ 3. 1. Kurator okręgu szkolnego powołuje komisję przy szkole zawodowej dla kandydatów z zakładów pracy, jeżeli przy zakładach tych nie zostały powołane komisje albo jeżeli osoby wchodzące w skład komisji działających przy tych zakładach nie posiadają kwalifikacji w zakresie zawodu, w którym kandydat ubiega się o tytuł mistrza.

2. Szkoła zawodowa, przy której ma być powołana komisja, powinna odpowiadać co do kierunku szkolenia zawodem i specjalnościom kandydatów do egzaminu, jak również powinna mieć odpowiednie warsztaty szkoleniowe oraz kadre nauczycielską, z której można skompletować skład komisji.

§ 4. 1. Kurator okręgu szkolnego powołuje komisję przy kuratorium okręgu szkolnego, jeżeli brak warunków do zorganizowania komisji przy zakładach pracy lub przy szkołach zawodowych.

2. Komisja, o której mowa w ust. 1, może działać w siedzibie kuratorium lub poza siedzibą kuratorium, może też organizować egzaminacyjne sesje wyjazdowe.

§ 5. Jeżeli przy zakładach pracy i przy szkołach zawodowych danego okręgu, jak również przy kuratorium okręgu szkolnego nie można zorganizować komisji dla niektórych zawodów lub dla niektórych grup zawodów pokrewnych ze względu na małą liczbę kandydatów, brak odpowiednich warsztatów szkoleniowych lub odpowiednich kandydatów na członków komisji, kuratorium okręgu szkolnego wskazuje kandydatom ubiegającym się o tytuł mistrza te kuratoria okręgów szkolnych, w których zorganizowane są komisje dla danego zawodu.

§ 6. 1. Komisja składa się z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i członków komisji. Skład komisji może być bieżąco uzupełniany lub zmieniany w zależności od potrzeb.

2. Komisja przeprowadza egzaminy w kompletach egzaminacyjnych. Komplet składa się:

- 1) z przewodniczącego kompletu, którym może być przewodniczący komisji, zastępca przewodniczącego komisji albo wyznaczony przez przewodniczącego członek komisji, jeśli posiada kwalifikacje przewidziane w § 7 ust. 1,
- 2) z dwóch lub trzech członków komisji tak dobranych, aby skład kompletu egzaminacyjnego zapewniał właściwy poziom i przebieg egzaminu.

3. Do składu komisji przy szkołach zawodowych i przy kuratoriach okręgów szkolnych powinni być powoływani zarówno nauczyciele, jak i fachowcy nienauczyciele odpowiadający warunkom określonym w § 7.

4. Do komisji kurator okręgu szkolnego może delegować swego przedstawiciela. Do komisji przy większym zakładzie pracy kurator okręgu szkolnego powinien delegować swego przedstawiciela. Przedstawicielowi kuratora przysługują uprawnienia członka komisji.

5. Do komisji wojewódzka komisja związków zawodowych może delegować ze swego ramienia przedstawiciela odpowiedniego branżowo zarządu okręgu związku zawodowego lub — w braku takiego zarządu na danym terenie — przedstawiciela rady zakładowej zakładu odpowiadającego branżowo danej komisji. Delegatowi wojewódzkiej komisji związków zawodowych przysługują uprawnienia członka komisji.

6. W komisji dla zawodów wymagających kwalifikacji artystycznych co najmniej jedna osoba spośród wchodzących w skład komisji powinna posiadać kwalifikacje plastyczne w zakresie danego zawodu.

§ 7. 1. Przewodniczącym komisji, zastępcą przewodniczącego oraz członkami komisji powinny być osoby posiadające wyższe lub średnie wykształcenie techniczne albo dyplom mistrzowski i co najmniej 10-letnią praktykę zawodową.

2. Wykształcenie techniczne, dyplomy mistrzowskie oraz praktyka zawodowa przewodniczącego, jego zastępcy i członków komisji powinny odpowiadać co do kierunku i specjalności zawodowej zawodom osób egzaminowanych.

3. Jeżeli w danym zawodzie brak osób z odpowiednim wykształceniem technicznym lub mistrzów z dyplomami mistrzowskimi, kurator okręgu szkolnego może powołać do składu komisji osoby ze zbliżonymi co do kierunku i specjalności wykształceniem, dyplomem mistrzowskim oraz praktyką zawodową.

§ 8. 1. Przewodniczącym i członkiem kompletu egzaminacyjnego nie może być małżonek kandydata do egzaminu, jego krewny lub powinowaty w linii prostej bez ograniczenia, a w linii bocznej aż do stopnia między dziećmi rodzeństwa, jak również osoba związana z kandydatem z tytułu przysposobienia, opieki lub ku ateli. Poza tym i w innych uzasadnionych przypadkach może nastąpić wyłączenie przewodniczącego lub członka z kompletu egzaminacyjnego.

2. Decyzję w sprawie wyłączenia przewodniczącego z kompletu egzaminacyjnego podejmuje kurator okręgu szkolnego, a w sprawie wyłączenia członków — przewodniczący komisji.

§ 9. Członkowie komisji są zobowiązani do przestrzegania tajemnicy przebiegu prac komisji.

§ 10. 1. Podanie o dopuszczenie do egzaminu w celu uzyskania tytułu mistrza w określonym zawodzie wnosi się do kuratorium okręgu szkolnego właściwego ze względu na miejsce pracy kandydata, a jeśli nie jest on zatrudniony — ze względu na miejsce jego zamieszkania.

2. Do podania należy dołączyć:

- 1) własnoręcznie napisany życiorys,
- 2) świadectwo urodzenia,
- 3) zaświadczenie o miejscu zamieszkania,
- 4) 2 poświadczone fotografie,
- 5) a) świadectwo robotnika wykwalifikowanego określonego zawodu lub świadectwo czeladnicze określonego zawodu oraz zaświadczenie o przepracowaniu w danym zawodzie co najmniej 3 lat po uzyskaniu tytułu robotnika wykwalifikowanego lub świadectwa czeladniczego albo
b) zaświadczenie stwierdzające przepracowanie w danym zawodzie okresu równego łącznemu okresowi trwania nauki zawodu i wstępnego stażu pracy przewidzianego dla danego zawodu, a ponadto dalszej, co najmniej 3-letniej pracy w danym zawodzie,
- 6) posiadane świadectwa szkolne,
- 7) dowód uiszczenia opłaty egzaminacyjnej.

3. Jeżeli komisja egzaminacyjna ma być zorganizowana w ośrodku szkoleniowym, w którym przebywają kandydaci do egzaminu zamieszkałi w innych miejscowościach, podania o dopuszczenie do egzaminu mogą być składane do kuratorium okręgu szkolnego właściwego ze względu na położenie ośrodka.

§ 11. 1. O dopuszczeniu do egzaminu decyduje kurator okręgu szkolnego opierając się na przedstawionych dokumentach oraz stosownie do wymagań kwalifikacyjnych ustalonych przez właściwego ministra.

2. Podania kandydatów dopuszczonych do egzaminu kurator przesyła do przewodniczącego odpowiedniej komisji egzaminacyjnej w celu przeprowadzenia egzaminu.

3. W razie niedopuszczenia do egzaminu kandydatowi zwraca się złożone dokumenty oraz opłatę egzaminacyjną.

§ 12. Opłata za egzamin wynosi zł 300. Kurator okręgu szkolnego może z uzasadnionych powodów zwolnić kandydata na jego wniosek od opłaty za egzamin całkowicie lub częściowo.

§ 13. Termin, miejsce przeprowadzenia egzaminów oraz skład kompletu egzaminacyjnego spośród członków komisji powołanych przez kuratora okręgu szkolnego wyznacza przewodniczący komisji.

§ 14. O terminie i miejscu egzaminu przewodniczący komisji powinien zawiadomić kandydatów do egzaminu, członków komisji, kuratora okręgu szkolnego oraz wojewódzką komisję związków zawodowych co najmniej na 14 dni przed egzaminem.

§ 15. Egzamin mający na celu przyznanie tytułu mistrza w określonym zawodzie składa się z dwóch części: egzaminu praktycznego i egzaminu teoretycznego.

§ 16. 1. Egzamin praktyczny polega na samodzielnym zaprojektowaniu i wykonaniu określonego zadania lub przedmiotu wyznaczonego przez komisję. Zadanie to lub przedmiot powinny być tak dobrane, aby na podstawie wykonanej pracy można było stwierdzić, czy kandydat potrafi samodzielnie projektować, wykonywać i organizować trudne prace wchodzące w zakres danego zawodu oraz czy posiada dostateczną znajomość metod pracy, rysunków, obliczeń technicznych i kalkulacji kosztów, organizacji stanowisk pracy oraz umiejętność stosowania właściwych surowców, doboru i posługiwania się w sposób racjonalny maszynami, narzędziami i urządzeniami stosowanymi w danym zawodzie, organizowania zespołów roboczych i kierowania nimi — zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi ustalonymi dla mistrzów w danym zawodzie przez właściwych ministrów. Egzamin praktyczny nie może trwać dłużej niż 24 godziny w ciągu trzech kolejnych dni.

2. Nadzór nad wykonaniem pracy sprawuje członek (członkowie) komisji wyznaczony przez przewodniczącego. Po wykonaniu przez egzaminowanego pracy członek (członkowie) komisji sprawujący nadzór nad jej wykonaniem odnotowuje w karcie egzaminacyjnej czas, w jakim praca została wykonana, oraz stopień samodzielności zdającego. Oceny egzaminu praktycznego dokonuje komisja. Jeżeli wykonana praca nie pozwala na stwierdzenie dostatecznych umiejętności zdającego, komisja może zarządzić wykonanie dodatkowej pracy próbnej w obecności komisji. Czas wykonania tej pracy nie może być dłuższy niż 3 godziny.

3. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu teoretycznego jest co najmniej dostateczna ocena z egzaminu praktycznego.

§ 17. Egzamin teoretyczny składa się z egzaminu pisemnego i ustnego. W toku egzaminu teoretycznego kandydat powinien wykazać, że posiada zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi ustalonymi dla danego zawodu przez właściwych ministrów:

- 1) znajomość maszyn, narzędzi i urządzeń używanych w zawodzie,
- 2) znajomość materiałów i umiejętność doboru ich do określonych wyrobów,
- 3) znajomość procesów technologicznych i umiejętność projektowania ich łącznie z koniecznym oprzyrządowaniem,

4) znajomość czytania i wykonywania rysunków warsztatowych,

5) umiejętność organizowania oddziału lub odcinka produkcyjnego, miejsca pracy oraz znajomość dokumentacji warsztatowej,

6) znajomość przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przepisów przeciwpożarowych, umiejętność udzielania pomocy w nagłych wypadkach,

7) umiejętność przeprowadzenia kalkulacji typowych prac wykonywanych w zawodzie oraz znajomość podstawowych zasad organizacji i ekonomiki przedsiębiorstwa.

Ponadto egzaminowany powinien posiadać znajomość podstaw psychologii, zasad dydaktyki, podstawowych przepisów prawa pracy i zagadnień z nauki o Polsce i świecie współczesnym — w zakresie ustalonym przez Ministerstwo Oświaty. Osoby zatrudnione w zakładach spółdzielczych powinny ponadto wykazać się posiadaniem podstawowych wiadomości o spółdzielczości oraz znajomością statutu i organizacji przedsiębiorstwa, w którym pracują.

§ 18. Egzamin pisemny nie powinien trwać dłużej niż 3 godziny. Egzamin ustny kandydata nie powinien trwać dłużej niż 3 godziny, przy czym w trakcie egzaminu należy co pół godziny wprowadzać krótkie przerwy.

§ 19. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół.

§ 20. Warunkiem złożenia egzaminu z wynikiem pomyślnym jest uzyskanie przez zdającego oceny co najmniej dostatecznej z każdej części egzaminu (§ 15). O wyniku egzaminu decyduje komisja większością głosów przy obecności co najmniej przewodniczącego i 2 członków kompletu egzaminacyjnego. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Wynik egzaminu ogłasza kandydatowi przewodniczący komisji.

§ 21. Przyznanie tytułu mistrza w określonym zawodzie stwierdza dyplom wystawiony według wzoru stanowiącego załącznik do zarządzenia.

§ 22. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu przewodniczący komisji podaje kandydatowi termin, po którego upływie może się on poddać ponownemu egzaminowi. Termin ten nie może być krótszy niż 3 miesiące. Przy ponownym składaniu egzaminu komisja może zaliczyć kandydatowi poprzedni egzamin praktyczny, jeżeli złożył go z wynikiem co najmniej dobrym.

§ 23. Wykonane na egzaminie przedmioty mogą przejść za zwrotem kosztów na własność egzaminowanego lub też stać się własnością szkoły albo zakładu pracy, w którym przeprowadzono egzamin praktyczny, jeżeli były wykonane z surowców przydzielonych przez szkołę lub zakład pracy.

§ 24. 1. Osoby, które w myśl § 6 uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (Monitor Polski Nr 76, poz. 402) mają prawo otrzymać tytuł mistrza określonego zawodu bez składania egzaminu, wnoszą podania o przyznanie tego tytułu do kuratorium okręgu szkolnego właściwego ze względu na miejsce pracy, a jeśli nie są zatrudnione — ze względu na miejsce swego zamieszkania.

2. Do podania powinny być dołączone:

- 1) świadectwo urodzenia,
- 2) własnoręcznie napisany życiorys,
- 3) świadectwo ukończenia szkoły mistrzów,
- 4) 2 poświadczone fotografie,
- 5) dowód uiszczenia opłaty w wysokości 30 zł.

3. Kurator okręgu szkolnego wyznacza komisję, która ma wydać zainteresowanemu dyplom przyznający tytuł mistrza w określonym zawodzie. Wyznaczona komisja egzaminacyjna wydaje dyplom po sprawdzeniu spełnienia przez kandydata warunków określonych w § 6 uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r. w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych.

§ 25. Z przebiegu posiedzenia komisji sporządza się protokół.

§ 26. Dyplom przyznający tytuł mistrza w określonym zawodzie podpisują przewodniczący i członkowie komisji egzaminacyjnej oraz delegat kuratora okręgu szkolnego, jeżeli był do komisji delegowany. Dyplom zaopatruje się w pieczęć kuratorium okręgu szkolnego.

§ 27. 1. Przewodniczącemu, zastępcy przewodniczącego i członkom komisji oraz kandydatom ubiegającym się o tytuł mistrza przysługuje prawo wniesienia sprzeciwu przeciwko uchwałom komisji. Sprzeciw powinien być zgłoszony do kuratora okręgu szkolnego w ciągu 7 dni od powzięcia uchwały i załatwiony przez niego w ciągu dalszych 30 dni.

2. Dyplom przyznający tytuł mistrza nie może być wydany przed rozstrzygnięciem sprzeciwu przez kuratora okręgu szkolnego (ust. 1).

§ 28. Niezależnie od przypadków przewidzianych w § 27 ust. 1 kurator okręgu szkolnego może w trybie nadzoru z uzasadnionych przyczyn uchylić uchwałę komisji i zarządzić ponowne rozpatrzenie sprawy w tym samym lub zmienionym składzie komisji.

§ 29. W ciągu 7 dni po zakończeniu wszystkich czynności sesji egzaminacyjnej przewodniczący komisji przesyła kuratorium okręgu szkolnego sprawozdanie z działalności komisji oraz wszystkie akta komisji.

§ 30. Kuratorium okręgu szkolnego obowiązane jest prowadzić rejestr wydanych świadectw mistrza w określonym zawodzie oraz przechowywać akta komisji egzaminacyjnej.

§ 31. Wydatki związane z działalnością komisji pokrywane są z budżetu Państwa.

§ 32. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty: W. Tułodziecki

Załącznik do zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 18 marca 1960 r. (poz. 210).

Fotografia 37 × 52 mm
bez nakrycia głowy
na jasnym tle

DYPLOM

Ob. urodzon dnia 1 r.
w powiat
decyzją Państwowej Komisji Egzaminacyjnej powołanej przez Kuratora Okręgu Szkolnego
. w pismem z dnia nr
otrzymał na podstawie § uchwały nr 367 Rady Ministrów z dnia 21 sierpnia 1959 r.
w sprawie przyznawania robotnikom tytułów kwalifikacyjnych (Monitor Polski Nr 76, poz. 402)

tytuł mistrza

w zawodzie

. dnia 19 r.
(miejscowość)

Nr rejestru

Członkowie
Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

Przewodniczący
Państwowej Komisji Egzaminacyjnej

.
.
.

.

Pieczęć
kuratorium okręgu szkolnego